Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βλεννόρροια ἡ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ λογ. οὐσ. *βλέννα* καὶ τοῦ λογ. ρ. *ρέω* κατὰ τὸ *διάρροια*.

Ἀφροδίσιος νόσος προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ μικροβίου γονόκοκκος καὶ ἐκδηλουμένη διὰ φλεγμονῆς τῆς οὐρήθρας καὶ πυώδους ρύσεως ἀπ' αὐτῆς.

βλέννος ὁ, *Λεξ.* Βλαστ. 431 Δημητρ. *βλέννους* Λῆμν. *βλίννος* Πόντ. (Κερασ. Οἰν. κ.ἀ.) *γλίννος* *Λεξ.* Περίδ. Βλαστ. 431 Δημητρ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. *βλέννος*.

Εἴδη ἰχθύος τοῦ γένους βλεννίου (blennius) τῆς οἰκογενείας τῶν κωβιοειδῶν (gobioidei) τῆς τάξεως τῶν ζυγικῶν (jugulares), ὁ τῶν ἀρχαίων βλέννος (ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 10 ⟨1929/30⟩ 207). [* *]

βλεπάρις ὁ, Θήρ. —*Λεξ.* Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-άρις*.

Ἀμπελοφύλαξ ἢ ἀγροφύλαξ. Συνών. *ἀμπελᾶς* **3**, *ἀμπελικὸς* **II**, *ἀμπελουργὸς* **2**, *ἀμπελοφύλακας*, *βλεπάτορας* **2**, *βλεπεὰς* **2**, *βλεπητής*, *βλεπός*, *δραγάτης*, *χωραφιάρις*.

βλέπας ὁ, Πελοπν. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω*.

Μόνον ἐν τῇ φρ. *βλέπει ὁ βλέπας*, ἤτοι ὁ Θεός.

βλεπάτορας ὁ, Ἀντικύθ. Θήρ. Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ρόδ. κ.ἀ.—*Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. *βλεπάτουρος* Κύπρ. *γλεπάτουρας* Κύπρ. *γλεπάτουρος* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-άτορας*. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Δ 328 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) «βλεπάτορα 'ς τσ' ἀνημποριές, 'ς τὸ πρᾶμα νοικοκύρι». Τὸ *βλεπάτουρος* κατ' ἐπίδρασιν τῶν δευτεροκλίτων. Τύπος *βλεπάτορος* καὶ ἐν Μαχαιρ. 1,626 (ἔκδ. RDawkins) «ἐβάλαν τὸν Ἀρνάτ Γιλιὰμ βλεπάτορον».

1) Φύλαξ, φρουρός, ἐπιτηρητὴς Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ἀ. — *Λεξ.* Δημητρ.: *Ὁ σκύλλος εἶναι μᾶς ὁ βλεπάτοράς μας* Κρήτ. ‖ Ἆσμ.

Καὶ γειά σου, γειά σου, Σαρατσηνέ, γλεπάτουρα τοῦ τόπου

Κύπρ. Συνών. *βλεπεὰς* **1**. **2)** *Βλεπάρις*, ὁ ἰδ., Ἀντικύθ. Θήρ. Κρήτ. Νάξ. Ρόδ. — *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. **3)** Εἶδος καλλωπιστικοῦ φυτοῦ μὲ ἀνοικτὰ πράσινα παχέα φύλλα καὶ κίτρινα ἄνθη Κρήτ.

βλεπᾶτος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ᾶτος*.

Ὁ βλέπων, ὁ ἔχων ὑγιᾶ τὴν ὅρασιν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ τυφλός: *Τοῦτος ὁ τυφλὸς περπατεῖ καλύτερα ἀπὸ βλεπᾶτος* Μάν. *Εὐτὸς εἶναι βλεπᾶτος, δὲν εἶναι τυφλὸς* Λακων.

βλεπεὰς ὁ, Α. Κρήτ. *βλεπέος* Ρόδ. *βλεπεὸς* Κάρπ. Νίσυρ. *γλεπεὸς* Κάρπ. Μακεδ. (Βελβ.) Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. *βλεπὲς* Δ.Κρήτ.—*Λεξ.* Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-εάς*. Ὁ τύπ. *βλεπέος* ἐκ τοῦ πληθ. *βλεπέων* καθὼς καὶ τὸ *γονέος* ἐκ τοῦ *γονέων* κτλ. Τύπ. *βλεπεὸς* καὶ ἐν Γεωργηλ. Θανατ. Ρόδ. στ. 329 (ἔκδ. Wagner σ. 42) «καὶ μανιγόρδους καὶ βλεπεοὺς περισσοὺς νὰ ρογεύγῃ», δι' ὃν ὁ Κορ. Ἄτ. 2,237 ὑποθέτει ἀρχ. **βλεπαῖος* σῳζόμενον εἰς τὸ παραδοθὲν ἀρχ. κύριον ὄν. *Βλεπαῖος*.

1) *Βλεπάτορας* **1**, ὁ ἰδ., Νίσυρ. Ρόδ.: *Ἔβαλε βλεπεοὺς ἅμα δι᾽οῦν κἀνένα σπίτι κι ἅφτει φῶς νὰ τοῦ τὸ λένε* (ἐκ παραμυθ.) Νίσυρ. *Φοᾶται μοναχή, θέλει γλεπεὸ* Ρόδ. **2)** *Βλεπάρις*, ὁ ἰδ., ἔνθ. ἀν.: *Ἔπιασεν ὁ βλεπεὸς μιὰ γυναῖκα 'ς τ' ἀμπέλι μας* Νίσυρ. **3)** Ὁ ἐντεταλμένος Μουσουλμάνος νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐπιτολὴν τῆς σελήνης καὶ ν' ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν καδῆν (σημ. ἀπηρχαιωμένη) Α.Κρήτ. **4)** Ὁ φύλαξ τῆς πίννης μικρὸς καρκίνος, πινοτήρης Σύμ.

βλεπειὸν τό, Κύπρ. *βλεπκειὸν* Κύπρ. *γλεπκειὸν* Κύπρ.

Ἀπὸ τοῦ οὐσιαστικοποιηθέντος ἀπαρεμφάτου *βλέπειν* τοῦ ρ. *βλέπω* διὰ τῆς γενικ. τοῦ *βλεπειοῦ* ἐσχηματίσθη ὀνομαστ. τὸ *βλεπειὸν*. Ἰδ. ΣΜενάρδ. ἐν Ἀθηνᾷ 37 (1925) 62.

Προσοχή, προφύλαξις.

βλεπεροῦ ἡ, ἀμάρτ. *γλεπεροῦ* Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω*.

Φύλαξ, ἀγροφύλαξ: Παροιμ.

Ἕνα χαλὶ ξεροσυκιὰ τοῦ κόρακα ἡ βάρδια,
τίνα νὰ φᾶ' ἡ γλεπεροῦ, τίνα νὰ κάμ' ἀσκάμα;

(ἀστείως ἐπὶ τῶν ὀλίγων καὶ εὐτελῶν. *ἀσκάμα*=ἰσχάδια, ξηρὰ σῦκα).

βλεπές, ἰδ. *βλεπεάς*.

βλεπὴ ἡ, Θρᾴκ. *γλιπὴ* Θρᾴκ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω*.

Ὅρασις: *Τ' 'πῆρι τ' γλιπή τ'* (τοῦ ἀφῄρεσε τὴν ὅρασιν).

βλέπηθρον τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-θρον*.

Ὁ μισθὸς τοῦ φύλακος. Πβ. *βλεπητικὸς* **2**, *βλέπιστρον* **1**.

βλέπημα τό, Κορ. Ἄτ. 1,176 —*Λεξ.* Δημητρ. *βλέπημαν* Κύπρ. *γλέπημα* Ρόδ. *ἔλεπ'μαν* Πόντ. (Χαλδ.) *βλέψ'μα* Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βλέπω* παρὰ τὸ θέμ. τοῦ ἐνεστῶτος. Ὁ τύπ. *βλέψ'μα* ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορίστου. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Τὸ βλέπειν, ἡ ὅρασις Πόντ. (Χαλδ.) **2)** Φρούρημα, φύλαγμα, ἐπιτήρησις Κύπρ. Ρόδ. —Κορ. ἔνθ' ἀν. —*Λεξ.* Δημητρ. **3)** Ἡ πρώτη ἐπίσκεψις τοῦ γαμβροῦ μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης καθ' ἣν καὶ προσφέρονται εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ καὶ τῶν συνοδῶν των κοσμήματα, φλωρία κτλ. Μακεδ. (Κοζ.)

βλεπησάρι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλέπησι* καὶ τῆς καταλ. *-άρι* **II**.

Ἀρνίον διδόμενον ὡς ἀμοιβὴ εἰς τὸν βοσκὸν διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν προβάτων.

βλέπησι ἡ, Κρήτ. —*Λεξ.* Βλαστ. 388 Δημητρ. *ἐβλεπησι* Κύπρ.

Τὸ μεσν. οὐσ. *βλέπησι*, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. *βλέπησις* =βλέμμα. Πβ. Μαχαιρ. 1,8 (ἔκδ. RDawkins) «νὰ πέψῃ ἀνθρώπους τῶν ἁρμάτων ἀπεζοὺς καὶ καβαλλάριδες διὰ τὴν βλέπησιν τοῦ τόπου».

Ἐπίβλεψις, φύλαξις, ἐπιτήρησις, φρούρησις. Συνών. *βλέπος*.

βλεπτερὸς ἐπίθ. *Λεξ.* Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βλεπτὸς* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ερός*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἐπὶ τόπου, μακρόθεν ὁρώμενος, ἄποπτος ἔνθ' ἀν.

2) Ὁ ἀφ' οὗ ἡ θέα εἶναι εὐρεῖα, ἀναπεπταμένη *Λεξ.* Δημητρ.: *Βλεπητερὴ ταράτσα.*